

Arhivska oznaka:

HR-DAPA-6

Naslov:

Bilježnici Labina i Plomina (arhivski fond, 1570-1803)

Vrijeme nastanka:

1570-1803 g.

Razina:

Fond

Klasifikacija:

A.1.2.6. - Mletačka općinska uprava do 1797.

Sadržaj:

Gradivo ovog fonda čine akti među živima (protokoli, minutariji, isprave i izvansudski spisi) te oporuke.

Fond sadrži sveukupno gradivo od 90 različitih stvaratelja (bilježnika), međutim u trezoru Državnog arhiva u Pazinu smještene su knjige petorice bilježnika i nekoliko svezaka neidentificiranih bilježnika, koje su poslane na restauraciju u Hrvatski Državni Arhiv u Zagreb 2008. i 2009. godine, ali su zbog dotrajalosti proglašene trajno nedostupne. Popisi tih knjiga nalaze se u dosjeu fonda HR-DAPA-6 Bilježnici Labina i Plomina pri IN-DOK-u Državnog Arhiva u Pazinu.

Popis tih knjiga i svezaka je slijedeći:

1. Notarska knjiga br. 33: Notar Bernardin Burette. Isprave, 1683-1687.
2. Notarska knjiga br. 73: Notar Lodovico Dragogna. Minutarij, 1655-1669 i Isprave, 1651/1689.
3. Notarska knjiga br. 74: Notar Lodovico Dragogna. Minutarij, 1647-1648.
4. Notarska knjiga br. 75: Notar Giovanni Dragogna. Minutarij, 1695-1716.
5. Notarska knjiga br. 76: Notar Gasparo Dragogna. Isprave, 1685-1715.
6. Notarska knjiga nepoznatog notara; 1725-1732.
7. Notarska knjiga br. 660; 1747.
8. Notarska knjiga nepoznatog notara; 1791-1800.
9. Notarska knjiga nepoznatog notara; 1796-1797.
10. Notarska knjiga nepoznatog notara br. 661; 1799.
11. Notarska knjiga nepoznatog notara br. 662; 1800.
12. Notarska knjiga nepoznatog notara; 1801.
13. Notarska knjiga nepoznatog notara; 1803.
14. Notarska knjiga br. 665: Notar Giacomo Diminich; s.a.
15. Notarska knjiga br. 667: Notar Giacomo Diminich (?), 1812.
16. Notarska knjiga nepoznatog notara br. 668; s.a.
17. Notarska knjiga nepoznatog notara (7 slijepljenih svezaka); s.a.

Konkretnije, u ovom fondu nalazimo:

1. kupoprodajne ugovore (contratti di compravendita),
2. darovnice za života i darovnice nakon smrti (donatione inter vivos, donatione in casus mortis),
3. bračne ugovore (contratti nuziali),
4. potvrde o dugovanju,
5. ugovore o mirazu (patti dottali),
6. ugovore o posudbi (atti notariali debitoriali),
7. ugovore o ustupanju (atti di cessione),
8. ugovore o zamjeni dobara (atti di permutatio),
9. ugovore o zaduživanju (atti debitoriali),
10. ugovore o punomoći (procure),
11. ugovore o skrbništvu (contatti di tutelle),
12. ugovore o odricanju od potraživanja (atti di renunzia),
13. hipotekarne ugovore (mutuo di ipoteca),
14. arbitražne presude,
15. sastavljanje i objavljivanje oporuka (testamenti, codicili, pubblicazione).

Najznačajnije i najstarije bilježničko gradivo ovog fonda su oporuke

nastale 1525. godine za vrijeme mletačke vladavine autora prezbitera Bartholomea Gervazija. O njemu doznajemo jako malo podataka međutim poznata je činjenica da je 1554. godine bio pod istragom inkvizicije zbog neslužbenja mise i neobavljanja svećeničke službe. Među spisima možemo razlikovati one nastale do 1757. i one koje se počinju voditi početkom 1757., nakon šta je na snagu stupila odluka mletačkog Senata o obvezi vođenja protokola i minutarija. Unatoč toj promjeni bilježnici su i prije 1757. trebali voditi zasebne protokole isprava među živima i oporuke, međutim notari su znali takvo pravilo prekršiti te su akte među živima i oporuke znali pisati u jednu knjigu bez odvajanja vrsta spisa. U gradivu nalazimo bilježnika Domenica Zattona 1681., koji počinje s praksom odvajanja akata različitih vrsta.

Godine 1755. stupa na snagu odredba Senata kojom se propisuje da je svaki bilježnik dužan uvoditi koncepte minute svojih isprava. Istim se dekretom utvrđuje da bilježnici moraju uvoditi koncepte svojih isprava u uvezane sveske od pet listova papira (Quinternetti cucciti). Bili su obvezni svake godine u ožujku prioru bilježničkoga kolegija dostaviti isprave, minutarije i protokole sastavljene u protekloj godini, koji su, osim podataka o bilježniku i pečata, trebali sadržavati i imenska kazala stranaka.

Na svakoj ispravi, uz navedeno ime, prezime i vrstu ovlasti bilježnika, otisnut je i bilježnički znak ili pečat (znak sv. Marka), a isprava sadržava i podatak o načinu njezine izrade.

Protokoli nisu smjeli imati manje od sto i više od dvjesto listova i evidentirali su se na način da svaki sljedeći protokol određenog bilježnika ima rastući progresivni broj. Prilikom sastavljanja spisa bilježnici svih uprava koriste se uobičajenim formulacijama koje se odnose na pojedinu vrstu isprave koju sastavljaju, a koje su karakteristične za pojedinu upravu i osobni stil pojedinog bilježnika.

Tematski raspon labinskih i plominskih bilježničkih spisa koje su sastavljali bio je vrlo širok, a ugovori o kupnji, prodaji, ustupanju i darovni ugovori predstavljali su onu vrstu isprava koje su dobivale pravnu valjanost tek nakon javne objave. Pritom su se navodila imena dvojice svjedoka koji su bila nazočni pri objavljivanju isprave. U ženidbenim ugovorima uočen je popis inventara imovine radi određivanja miraza.

Posebnu vrstu bilježničkoga gradiva čine oporuke, kojima oporučitelj iznosi posljednju volju o raspodjeli svoje imovine. Oporuke su se sastavljale prema uobičajenim formulacijama. Na početku se obvezno nalazila datacija i mjesto sastavljanja, imena svjedoka i oporučitelja, kao i ustaljena formulacija o prolaznosti života i potrebi raspodjele imovine. Obično su se nasljednicima osim zemljišta i nekretnine ostavljali nakit, odjevni i kućanski predmeti. Ovisno o ekonomskim prilikama.

Količina:

17.27 Dužni metar

174 Kutija

Jezik:

Talijanski

Latinski

Pismo:

Latinica

Posjednik:

Državni arhiv u Pazinu

Licenca:

Javno dobro

Mjesto (grad/općina):

Labin

Plomin

Oznaka arhiva:
HR-DAPA

Povijest:

Gradivo se 1945. nalazilo u zgradi labinske općine. Nakon 1945. predano je Arhivu u Rijeci. Preuzeto od HAR 1967. godine zajedno s fondom Općine Labin iz mletačkog razdoblja.

Veći dio gradiva pohranjenog u Historijskom arhivu Rijeka preuzet je po službenoj dužnosti u primopredajama izvršenim 10. i 25. ožujka 1967. (akvizicije br. 36 i 39), dok je manji dio u nekoliko navrata preuzet naknadno. Godine 1986. u akviziciji br. 196 je od dr. Danila Klena otkupljena Knjiga privilegija (HR-DAPA-2/1; 1420/1735).

Sređivanje gradiva u Državnom arhivu u Pazinu preuzeo je Marcus Leideck koji je popisao gradivo i djelomično tehnički opremio. Sređivanjem nije obuhvatio gradivo koji se nalazi u trezoru, te manju količinu neidentificiranih bilježnika ili svezaka koji sadržavaju gradivo više bilježnika. U daljnoj obradi pristupilo se istim planom sređivanja te se preostalo gradivo uvrstilo u kutije kronološkim redom i izradilo se opise serija i podserija kao i cijelo obavijesno pomagalo.

Status dostupnosti:
JAVNO

Status kulturnog dobra:
Kulturno dobro

Napomene:

Napomena o izlučivanju
Gradivo se čuva trajno.

Napomena o sređenosti
Arhivistički sređeno

Napomena o snimanju
Obavljeno

Napomena o tvarnim značajkama

Gradivo je pisano na papiru ručne proizvodnje. Uglavnom je u dobrom stanju, ali zbog neodgovarajuće pohrane dijelom su prisutna i kemijska, biološka i mehanička oštećenja. Tinta kojom je gradivo pisano željezno-galne je strukture. Oštećenja koja su prisutna biološke su prirode uslijed dijelovanja vlage, a pritom i plijesni, zbog čega je nosač krhak. Zbog djelovanja plijesni manji dio zapisa je nečitak.

Primijećena su i mehanička oštećenja (poderotine, istrošeni rubovi, sljepljeni papiri). Manji dijelovi gradiva predloženi su za uvrštavanje u dugoročne planove restauracije, dok su neki već i restaurirani.; Prethodni podaci (7/2023): knj. 702, kut. 3; 17.27 d/m; Moguće su dopune fonda gradivom koje još nije sređeno, a nalazi se u sklopu cjelina drugih neoobrađenih fondova Državnog arhiva u Pazinu.

Obavijesno pomagalo

ObP-0002/AP-1.1 Inventar Historijskog arhiva Rijeka br. 98/33-1964. (s.n. [Historijski arhiv Rijeka], 1964.); ObP-0002/AP-1.2 Inventar Historijskog arhiva Rijeka br. 98/33-1964. (HAR - Jakov Jelinčić, Branka Poropat, Danijela Doblanović, Iva Grdinić, 2010.); ObP-0002/VOD-1 [bez naslova] (Historijski arhiv Rijeka, 1964.); ObP-0006/AP-1.1 Notari Labin (s.n., s.a.); ObP-0006/AP-1.2 Labinski bilježnici (HAR - Jakov Jelinčić, Branka Poropat, Danijela Doblanović, 2006.); ObP-0006/AP-2 Notari Labin (s.n., s.a.); ObP-0006/SI-1 HR-DAPA-6 Bilježnici Labina i Plomina 1570/1803: sumarni inventar (Stefanija Načinović Licul, 2023.)

Izdvojeno gradivo

Izrađene su sigurnosne zaštitne i korisničke kopije (mikrofilmovi i skenovi). Čuvaju se su u Državnom Arhivu u Pazinu, ulica Vladimira Nazora 3, 52000 Pazin.

Lokacija izvornika

Izvornici se čuvaju u Državnom arhivu u Pazinu na spremišnoj lokaciji u Upravnoj zgradi, ul.Vladimira Nazora 3.

Preuzimanje

Gradivo fonda preuzeto je po službenoj dužnosti uz gradivo općine Labin (općinsko gradivo iz razdoblja od mletačke do kraja talijanske uprave i bratovštinom Labina i Plomina). U riječkom arhivu se nalazilo do 1964. gdje je bilo osnovno sređeno i popisano. U razdoblju od sredine 1970-ih do 2002. u Arhivu u Pazinu je postupno u zasebne fondove izdvojano gradivo bilježnika Labina i Plomina (HR-DAPA-6), Bratovština Labina i Plomina (HR-DAPA-418) te gradivo općinske uprave: fondovi Općine Labin iz razdoblja Prve austrijske uprave (HR-DAPA-15), Francuske uprave (HR-DAPA-19); Druge austrijske uprave (HR-DAPA-35) i Talijanske uprave (HR-DAPA-65).

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti